

а_1980_004616 1

НАЦИОНАЛЕН АКАДЕМИЧЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ"

ЗАСЕДАНИЕ НА ХУДОЖЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ

София, 17 април 1980 година

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

ДНЕВЕН РЕД 3 стр.

ПРИСЪСТВУВАЩИ 4

ПЪРВА ТОЧКА

ОБЯСНЕНИЯ НА РЕЖИСЬОРА

Никола Петков 5

Добромир Петров 7

ИЗКАЗВАНИЯ

Филип Филипов 8

Мирчо Доков 11

Чавдар Добрев 12

Крикор Азарян 14

Банчо Банов 15

Николай Николаев 16

Антония Каракостова 17

Енчо Халачев 18

Никола Петков 19

ЗАКЛЮЧИТЕЛНО ИЗКАЗВАНЕ

предс. Дико Фучеджиев 20

ПО БЮДЖЕТА НА ПОСТАНОВКАТА

Георги Бакърджиев 20

предс. Дико Фучеджиев 21

ВТОРА ТОЧКА

ПИСМО НА ДО "Театър и музика" /приложение/ 24

ЗАКРИВАНЕ

предс. Дико Фучеджиев 25

ЗАСЕДАНИЕ НА ХУДОЖЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ

Стенографски протокол

София, 17 април 1980 година

/Открито в 17,10 часа/

- 0 -

Д Н Е В Е Н Р Е Д

1. Приемане на проекта за декор на постановката "Двубой". Ще докладва художникът Добромир Петров.
2. Комплектоване на художествено-творческия състав на театъра за сезона 1980-81 година.
3. Разни.

- 0 -

ПРИСЪСТВУВАТ:

Дико Фучеджиев
Филип Филипов
Николай Николаев
Антония Каракостова
Михаил Петров
Славка Славова
Николина Лекова
Крум Табаков
Мирчо Доков
Александър Панков
Георги Бакърджиев
Чавдар Добрев
Енчо Халачев
Крикор Азарян
Никола Петков - гост-режисьор
Добромир Петров - художник

ОТСЪСТВУВАТ:

Ружа Делчева
Маргарита Дупаринова
Виолета Бахчеванова
Рачко Ябанджиев
Георги Черкелов
Васил Стойчев
Кирил Неделчев - по работа в Балчик

О Т К Р И В А Н Е

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Имаме кворум. Откривам заседанието на художествения съвет.

Имате ли някакви съображения и предложения по дневния ред? Няма.

Давам думата по първа точка от дневния ред на режисьора Никола Петков,

П Ъ Р В А Т О Ч К А

НИКОЛА ПЕТКОВ: Имаме стремежа да направим една такава декорация, която хем да е функционална, да спомага за бързото протичане на комедията, хем да съдържа в себе си един по-обобщен образ на тази пиеса, така както ни се струва, че най-точно, най-интересно бихме я разкрили днес.

Това, което предлагаме тука, представлява едно общежитие или една къща на госпожа Дзивкович, но което по-скоро е хотел или общежитие, малко хотелче, в което живеят наемателите - героите на комедията. Тези кровати, които виждате, са в същност врати към стаите на отделните герои. Те са на панци и се отварят. Това са вратите.

В дъното има една пейка, която служи да чакат тези, които са дошли да чакат. Огледалото е в дъното и в центъра е тази мивка, на която сутрин те правят своя тоалет.

Втората врата тука и там втората врата това са стаите на Чушкарков и Драгалевски. Тази врата се отваря така и отвътре се измъква едно легло, което е на колелца, което идва напред и с тази врата отзад и с тази мивка тука се получава едно такова малко пространство, което става като стая на един от героите и

съответно на другия от другата страна.

А този ковчег, който виждате в центъра, венците и някои други неща, са реквизит, който героите Веселинов и Цочев - тези, които в същност се иронизират, подиграват се с дуела, които си правят майтап на тази тема, които подстрекават дуела, доказвайки колко той е - единият казва колко той е нужен, колко е важен, другият казва колко той е невъзможен - и с този спор те така да се каже нажежават обстановката, ситуацията, за да могат ония да се изплашат и да се откажат в края на краищата.

Искам да кажа, че това общезитие или малък хотел в същото време ни се ще да действува не само като, както казват, будоар или не знам какво, а в същото време с тези лампи е и като градът улицата, животът изобщо, по-общо да се разбира.

Подът е застлан с битови черги изцяло, та героите ходят по чорапи вътре, като се влиза. Чисто е много, изискано в такъв смисъл. Тихо се ходи, защото там спят до късно, стават късно сутрин.

Тази зелена конструкция, която виждате, лампите са свързани с една такава тръбна конструкция, тя е здрава и могат да се качват на нея, когато им се качва, могат да се вдигат на мускули като лост действува малко, като ги обхване много желанието да лудуват, могат да се качват на нея, да стъпват, да се превъртат и пр., ако им се правят такива неща. Това ще бъде на рундхоризон-та цялото и тука ще бъдат черни кулиси. Това са черни кулиси, които делят тези стаички.

Това е с общи думи сценографското решение.

Костюмът изцяло ще бъде от гардероба. Изцяло. Амбицията ни е първо да са носени дрехи, да предадем епохата. Някои дрехи ще поправим и каквото е нужно за отделните персонажи. И ще се стремим да се получи една биографичност на характера. Въобще това

са хора, които имат малки финансови възможности, които са облечени доста изтрито, с износени дрешки. Въобще не искаме да има нови неща с изключение на дамите, които навярно ще бъдат задоволени малко по-добре.

И още един път искам да напомня това, което казах и миналия път на съвета - че този спектакъл разглежда едни персонажи, които са псевдо, които са псевдоинтелигенти, псевдо дейци. В същност това са хора една пяна на обществото, която плува отгоре, която не се докосва до, как да ви кажа, корените, до народа, такива понятия, които имаме за една нация. Това са полуинтелигенти така да се каже хора, които са с огромни претенции без да имат реални покрития за това. И в това е така да се каже комедията и затова ние търсим подходящо месторазположение или местоживене на тези персонажи, за да могат те тука също да се чувствуват уверено, да продават фасони, да се правят на генерали, на адмирали и пр. и пр., за да изглежда това някакси логично. Защото в една друга обстановка такова едно поведение би било нелепо и необяснимо.

Също се старяхме да изпълним поръчението, което ни беше дадено - представлението да може да пътува в по-малки сцени. Значи то може да се играе и без една от тези клетки, и по-тясно. Съответно така сме го направили, че то да може да се комбинира.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Художникът ще каже ли нещо?

ДОБРОМИР ПЕТРОВ: Може би ви прави впечатление това, че е решено много по сепмъл начин в един човешки размер. Даже е малко под човешки размер, така се движат тези кровати. Така нарочно е приземено, като впечатление би трябвало да бъде, тъй като и въздействието на чергите е такова, че то трябва да даде една такава уютност плюс тия пък вече сепарета, които ще се получат като отделни насечени на черната шварц обща кутия като илюзия се получи.

Това е вече теснотията, която я има, пък фасонат от друга страна си го имат хората.

Това е, което исках да допълня, което каза и Петков. И елементарният им живот, който е сведен като център само в тази мивка в същност, което аз разчитам като интересна игра около нея

Ще има няколко стола, които са събрани оттук-оттам, различни като стил. Това са вече неща, с които да боравят.

Ковчегът ще бъде на колела, така че те ще го теглят, той ще се отваря, ще се правят различни неща.

Плюс това креватите, които ще излизат, ще бъдат със същите табли, само че те ще бъдат по-малки като размер. Т.е. истинските кревати, които се намерят, се направят съобразно таблите по тях, техните двата кревати.

Там не знам доколко ще се обиграе, но има един простор вътре, в който ще има проснато понякога пране на Тривкович, някакви такива домашна работа с леген, излизат и т.н.

Т.е. високопарни думи с високопарни мечти с обратното като един обикновен и прост живот.

Това е фактически.

Четири венеца. Тези си правят гавра. Т.е. единият е златен, другият е сребърен, третият е бронзов венец и зеленият, който ще бъде четвъртият. Те им носят постепенно, така ги въвеждат към смъртта. Колко е хубаво! Ковчегът съответно полиран, много луксозен, отвътре с всичките му такъми, които трябва да има. От там нататък каквото сабя покаже.

ИЗКАЗВАНИЯ

ФИЛИП ФИЛИПОВ: Ще кажа две думи за различните концепции на една и съща пиеса. Затова авторите се смятат автори, а ние се

смятаме за интерпретатори, за да може едно авторово произведение което е минало през ситото на вековете понякога, както и вазовата комедия, която е много смешна, много гениална и изобличителна, да има и едно такова решение, за което спомена тука режисьорът, че те са пяната на обществото и че те са едни нищожества, по-ниски от самите кровати и леглата.

Разбира се, че колкото решения, щом тези решения намерят една истинска художествена адекватност и замисъла по отношение на идейно-тематичното ядро, което е подбрано и погледнато от този ъгъл е осъществено, тя има право разбира се на живот.

Но аз само искам да обърна внимание, че техните приятели докторът и Веселинов ли беше, кой беше, на мене ми казаха, че се казва Цончев, а той е Цочев, т.е. Цочев и Веселинов това са интелигентни хора на средно равнище в нашия живот. Аз отивам по-нататъка. Аз смятам, че те обобщават един образ на един много голям човек, двамата взети заедно, че техните приятели не могат да бъдат до такава степен такива и такива, но това е едно друго тълкувание, едно друго измерение и то вероятно има своята сила, че когато човек иска да се занимава с изкуство, а не с това, с което би трябвало да се занимава, изпада в такива смешни положения и ситуации, та и майка му в Ямбол нищо не подозира.

Разбира се уважавам съображенията на режисурата и ми се струва, че то е по-директното, по-бързото, по-очакваното решение което всеки би взел, когато прочете тази интересна, много смешна много приятна комедия, много силна и с основание театърът се е спрял на нея.

Не оспорвам решението, а просто смятам, че може да има и такова. Но то е първото нещо, което човек би се сетил и би дал в такъв случай, ако има един ахмак много висок и един много нисък друг ахмак в театъра, на тях двамата. Аз говоря за външните

страни и за таланта на хората, художествен ахмак, да играят тези образи.

Другите си мисли няма да разкривам, тъй като, пак казвам по хиляди различни начини Хамлет се тълкува, никой не го проваля, но никой не го и достига за това, защото е гениално написано, за това защото всеки вижда в него онова голямо богатство на ренесансовия човек. Но можем и без него.

Що се отнася до сценографското решение, ако човек не го познава, не знае какви сценографски решения е имало в България, веднага би казал: да, интересно, не толкова общежитие и не толкова хотел, а нещо между общежитие и хотел.

Но има два елемента, които много грубо се налагат, познати от скоро време, и аз върху тях обръщам внимание не за да кажа да ги сменят, но за да обърна внимание, че художникът сам себе си е ограбил. Когато ние с него работихме "Службогонци", тези фенери по същия начин, със същата структура, те не могат и да бъдат други, щом се запазва изцяло епохата и се търси дори тяхната разкривеност и този венец, който стои между тях, един на преден план. Също и ковчегът по нашите сцени е разиграван доста - два пъти или три пъти, не си спомням. Това не омаловажава нещата. Аз само искам да припомня, че би трябвало, когато си служим с тези акцесоари, с тези елементи на сцената, да търсим вече и едно друго, малко по-отдалечено тяхно изразяване, за да може да отбегнем от онази прилика, за която човек би могъл веднага да се сети.

Казвам го по повод на изложбата, която гледах на сценографите - изложба, в която често пъти човек може именно на такива неща да се наведе.

На мене ми харесва сценографското решение, независимо от тези бележки, които казвам, тъй като "Службогонци" със същия

художник я правихме ние и ако ви донеса и видите двата стълба изправени и третият стълб отпред, само броят им е повече. Или ако човек си примрежи дясното око, за да види само лявата страна ще види същия строй и ред в една друга постановка в Народния театър, само че в трагически план направена, в драматичен план.

Но приемам декора. Аз съм длъжен да ги кажа тези неща, защото се набиват в очите ми и защото скоро съм ги видял. Това пак не идва да омаловажи интересното пространствено решение с откриване на вратите на Драгалевски и на Чушкарров, в които вмъкването и измъкването на тяхната обстановка изведнъж ще наруши това пространство, което ако остане само, не знам...

Струва ми се, че ковчегът би трябвало да се реши по друг начин, тъй като точно Дановски ли го разнасяше, Гриша Островски ли го разнасяше, не мога точно да си спомня къде. То и разположението му беше такова. Или пък туй е толкова добре направено, че асоциативно ме навежда на онова.

Свърших, другарю директор.

МИРЧО ДОКОВ: По отношение на размера на креватите трябва отсега да е ясно, че те трябва да бъдат по-големи от един нормален креват. Иначе трябва да ги съберем в едно разстояние от 4 метра. Единичният креват има разлери 1,10. Тъй като са в перспектива, последният трябва да бъде 60 см може би.

ДОБРОМИР ПЕТРОВ: 1,40.

Всички са еднакви.

ФИЛИП ФИЛИПОВ: Те са два кревата само.

МИРЧО ДОКОВ: А другите?

ФИЛИП ФИЛИПОВ: Другите не се отварят с крила вероятно. Само два се отварят.

МИРЧО ДОКОВ: Тогава много плитка ще бъде сцената.

ФИЛИП ФИЛИПОВ: Защо ще бъде плитка?

ДОБРОМИР ПЕТРОВ: 11 метра са.

МИРЧО ДОКОВ: Другарю Филипче, за да се получи перспектив
трябва да бъдат по-големи размерите.

ДОБРОМИР ПЕТРОВ: 1,40 са широки.

МИРЧО ДОКОВ: Двойно легло тогава. Не единично. Двоен кре
ват.

ДОБРОМИР ПЕТРОВ: Да.

МИРЧО ДОКОВ: И наклонът ако може да личи какъв ще бъде,
наклонът на терена.

ДОБРОМИР ПЕТРОВ: Никакъв наклон. На равен терен се играе

ЧАВДАР ДОБРЕВ: Разбира се резултатът ще бъде този, че
ние ще приемем този декор, тъй като той отговаря на замисъла на
режисьора и такава е нашата практика. Тука ние повече ми се стру
ва в тона на една такава научна дискусия или какво да ви кажа
винаги споделяме свои съображения, които само в известна степен
могат да бъдат реализирани и може би не винаги разбира се е нуж
но да бъдат реализирани.

Всичко това, което е направено, е изготвено от режисьора
и явно, че талантливо, явно е, че е функционално.

Като четох пиесата, аз ви казвам, че всичко това е много
субективно, представях си и по-обединяващ символ в дикеративното
оформление. Така като че ли доста е накъсано, креватно малко.
Тази креватна история сама по себе си я има в текста. Едва ли е
нужно чрез нея ние да обобщаваме нещата. Аз вчера говорих с ре
жисьора. Тука могат да се обобщават^В различни планове идеите на
произведението и вероятно това като че ли ще поразее внимание
то.

Второ, при Вазов в пластическата му система струва ми се,
че особено значение има детайлът. Примерно, ако е интелектуалец,
може би да има една голяма книга или да кажем една библиотека,

която като катерица да се катери по книгите. Но ето да кажем интелектуалецът примерно.

ФИЛИП ФИЛИПОВ: Направено е така в "Деца на слънцето" във Вахтанговия театър.

ЧАВДАР ДОБРЕВ: Другият вероятно е някакъв български така дето се казва той пък малко по-комита, по-друг. Т.е. живеят в един свят, който битово предметно ги характеризира. Разбира се предметът може да бъде обобщен, може да носи някакво символично вече съдържание. Това е втори въпрос. Но като че ли тука и в този свят на предметите разбира се, че той може да има и лоста, където да играе, да се катери много добре. Аз не за това сега говоря. Той може да се катери по библиотеката, негова работа, аз не за това сега говоря. Как ще го реши вече режисьорът, ако търси някаква атракция, разбира се той ще я подкрепя.

Но от друга страна, ми се струва сега като замижа и го сравня с "Милионерът", е като тези креватите, ако ги направят на боксове, нещо ще ми напомни на... А един художник според мен по този начин не бива да дублира и то в две постановки в един театър своя замисъл.

Примерно тези фенери. Каква асоциация у мен ще събудят, ако има 10 фенера или ако бъде един или два, или ако единият бъде като бесилка и обобщаващ дето се казва, това трябва да има някакъв смисъл. Това път ли е, извежда ли някъде? Никъде. За какво? Къде? Защото тука все пак трябва да се търси икономия, но икономия на принципа на символ на обобщение, може би някаква алегория, която да взривява нещата. Не зная.

От друга страна, тука за този ковчег аз също смятам, че това наистина човек като си помисли, горе-долу за това се сеща. Значи щом веднага се сещам за това, то някога това е разбира се най-гениалното, когато първи се сети в момента и дойде като изоб-

ражение, разбира се е най-добре, но в този случай ми се струва, че има нещо, как да ви кажа, не това като че ли трябва да бъде в центъра. Аз ви говорих - тука има едни предмети, които характеризират. На мене ми се иска от там някъде да се тръгне. А сега има нещо разпиляно, нещо раздробено. Това ми е усещането.

Но пак сега да ви покажа следното - че аз не съм като вас специалист, който, като види макета, веднага се ориентира в това, което ще бъде вече когато се реализира. Когато се реализира, аз винаги се коригирам така да се каже, защото нямам го това въображение да си представя точно как е. И то е с целия ущърб на всичко онова, което ви казвам, че аз не мога да си представя какво ще бъде по-късно, сега го усещам така декора. И понеже имам много хубави чувства, ако в нещо съм прав, аз предлагам да си помисли режисьорът, разбира се и художникът, разбира се и режисьорът.

А иначе това е в края на краищата, щом защитава една идея щом има мотиви за подобно решение, те вече го изясниха, може би може.

Това е, което имах да кажа.

КРИКОР АЗАРЯН: Като всяка пиеса разбира се и "Двубой" като всяка хубава и много хубава пиеса, колкото една пиеса по-хубава, толкова по-богати възможности дава за различни тълкувания. Това са нещата, които определят това нещо, е конкретното време и преди всичко творецът, режисьорът, постановчикът, който решава да осъществи постановката.

На първия режисьорски съвет, когато ставаше въпрос за пиесата, бяха споделени наистина много интересни мисли, които показват богатството на самата пиеса, която дава възможности за най-различни тълкувания. Но в последна сметка в края на краищата пиесата ще бъде реализирана от един човек - Никола Петков, който

както в разпределението показва, така и тука с няколко думи, които каза въобще за намеренията си, че той вижда така да се каже героите на тази пиеса не като същностни герои, които не характеризират, не докосват същностни черти на националния характер, а става въпрос за едни по-декласирани елементи, едни хора, които са пансионери в една съмнителна къща, аз мисля, че сценографското решение е много точно.

Разбира се тука може да има спор около фенерите. Те мен също ми стоят малко повече. Сценографското решение лично на мене ми харесва, импонира ми със своята интериорност, със своята будоарност. За това, защото значи светът, който ние виждаме в тези герои, ^{те} са будоарни герои. Но решим ли да ги пуснем по главната улица на тогавашната столица, мисля, че вече сами ще режем клонна, на който седим. Мисля, че тогава ние ще се напънем да кажем малко повече, отколкото имаме амбиция да кажем.

И в този смисъл това би могло да се помисли - за тези лампиони.

Но иначе и тези врати, решени така - креватна живопис, и сценично ми се струва артистично направено, жанрово съответстващо на намеренията на хората. И с това пране, и с килимите.

Мене, представете си, и ковчегът не ме дразни. Защо да ме дразни?! Той е пак в този план на иронията, на пародията за това, защото той е в духа на това, което казват - че те двамата, които по текст се мъчат да ги разубедят да не се дуелирват, явно в намерението на режисьора седи така да се каже решение, че точно то инсценирват това нещо, че точно те подкочоросват този двубой.

И в този смисъл един ковчег е един атрибут на кодоша. Тука елементи на малко черен хумор.

Аз приемам сценографското решение.

БАНЧО БАНОВ: Аз трябва да кажа, че на мене ми е малко

кахърна декорацията. Все пак Вазов го нарича това глума. Той дори се бои да го нарече и фарс. Той отива на една шега, на един капусник, ако става въпрос. И удивително е това, че 70-годишният старец в последното си дело, последното, което той пише, пише този жизнерадостен, весел, закачлив бих казал аз фарс. Удивително е това - тази жизнеспособност у стария писател.

И в тази пиеса изобилствува с именно такива закачки, с изрази, които са нарицателни. Дори др. Филипов употреби без да ще един израз от тази пиеса - "майка ми в Ямбол нищо не подозира". Това са неща, станали нарицателни.

Тука на мене ми се струва, че има малко нещо такова - липсва ми въздухът на Вазов, липсва ми неговата жизненост. Ние не бива да натоварваме, както казва др. Азарян, Вазов с по-големи обобщения, отколкото той ги носи. И аз съм правил тази грешка. Но все пак Вазов е това, Вазов е битът, предметността, удоволствието да се живее.

На мене би ми се искало в тази постановка да има някакъв виц в тази декорация, да има някакъв виц, както самият Вазов още с първите си реплики търси вица в репликата. А тука виц за съжаление няма. Да кажем, ако става въпрос за това, разбира се всичко е правено на този свят. Белъто закачено, простора има го в първо действие на Миланската скала на "Севилският бръснар", ако става дума, дори на такава, дори на такава. Всичко е правено.

Но тука мисля, че талантът на художника е достатъчно голям, за да потърси някакъв виц. Ето тука тези черни ще тежат. По-весела декорация ми се иска, с повече въздух.

НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВ: Има пембяно бе, Банчо.

БАНЧО БАНОВ: Това исках да кажа.

НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВ: Аз дълбоко ценя и уважавам таланта на художника, направо много го харесвам. Но тука това, което показва

разбира се трябва да бъдем справедливи, че той, както и режисьорът, е прищпорен за много късовреме да измисли нещо, което да бъде смешно, хубаво, весело, приятно и т.н.

Чини ми се, че всички тези опасения, които тук другарите споделиха, идват от това, че набързо, бързо с тук-таме познати средства художникът е трябвало да направи декора. И така може сигурно. Аз твърдя, че всякак може, стига да може да се мотивира.

Единственото, което тук не ми допада, е претрупаността на символите. Хем врати, които са кровати, па хем улица, която не е улица, па фенери и т.н. Малко в повече са символите в тази работа, що се касае до фенерите. Те ми тежат определено. Искане ми се да бъде някакси... Просто излишно е. Споделям тука абсолютно мислите на Азарян и доводите, за да не ги повтарям.

Чини ми се, че трябва да се потърси оня примитивен уют в този пансион на госпожа Тривкович, където всички са от един дол дренки - и д-р Веселинов, и Цочев, и тия двамата, които ще се пушкат след малко, и изпадналата проститутка от европейските публични домове, та дошла в София - Амалия, от тук я чака Цариград и край на кариерата. Т.е. всички са "полу", такива, в един гьол са всичките.

Затова ми се ще, всеки носи своя определена миризма в този гьол, това, което пък говореше тук проф. Добрев, също ми се чини, че трябва малко да се има пред вид и това, що се касае до детайла. Така малко ми стои претрупано в символите.

Това е, което исках да кажа.

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА: Сега аз може би нищо не разбирам и действително също малко трудно като Чавдар се ориентирам в един декор, но този път се опитах да си го представя и ми се струва, че сцената, която ще бъде с тези кровати по човешки

ръст, с тези черни кулиси и фенерите ще има невероятно много въздух на рундхоризонта. Така че опасения за това, че декорът е безвъздух, не са основателни според мене.

Второто нещо, което ми прави най-силно впечатление в декора, това са тези черги в перспектива проснати по цялата сцена, които ще доминират ми се струва над всичко и които ще дават онази българска атмосфера, онзи български бит, в който се появява това кичово креватно начало с тези табли, с тези врати и то е едновременно и интериор, и екстериор в тази изтъкана от вековете ни традиция някаква национална, която върви.

И ми се струва, че Кольо Петков с известно основание е тръгнал към една дори в декоративното си решение доста безпощадна ирония към тези герои, които дори в един определен момент с прането си, с тези сепарета на креватните си истории могат да препречат едни съкровени неща, които идват от нашата национална традиция. Поне за мене така е декорът като тълкувание.

И аз смятам, че дори в това малко време, което те са имали да работят, те са постигнали нещо, което е българско, нещо, което ще звучи сценично, и нещо, което ще позволи на актьорите да имат онези опорни точки за мизансцена за разгръщането на една комедия просто.

Приемам декора.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ: Аз нямам какво особено много да кажа. Разбира се това, което режисьорът и художникът са мислили, те са мислили много повече от нас, имат достатъчно основание да ни го представят в този вид.

Бих искал да допълня само тази част, що се отнася до впечатлението за улица и за интериор. Възможно ли е - към художника имам въпрос - да не се набиват толкова директно тези стълбове с фенерите, които дават тази груба перспектива и условност за ули-

ца, това е много ярък символ в другите условности, ако това същото нещо на сепаренцата, понеже това са и сепарета, както разбрах, ще има живот някакъв, бъдат някакви висящи лампи над тези сепарета, по-дискретно струва ми се ще присъствуват и едновременно пак ще създават условно впечатлението за някаква улица, за някаква перспектива. Но те ще присъствуват вътре в самите сепарета и ще говорят за конкретен живот вътре в сепаретата. Те могат да бъдат и различни фенери с различен цвят някакъв, приглушени и създават своя собствена атмосфера и това впечатление за другата метафора, която вие търсите като улица, но не вече така директно и грубо показана, както е сега. Тя доминира и малко ми се струва, че се бие с другите условности. И не случайно голяма част от бележките се концентрираха именно върху тези фенери, които смущават.

Иначе аз приемам общото решение на художника, на режисьора, това, което ни предлагат.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Друг кой иска думата?

Тогава режисьорът и художникът.

НИКОЛА ПЕТКОВ: Явно трябва да помислим за някои неща, защото имаше справедливи неща, на които се обърна внимание, главно за някои повторения. Това е неприятно, ако наистина сме се увлекли и сме стигнали да се цитираме тук-там. Това трябва да го обмислим. Не зная дали бихме могли многода се отдалечим от това, което сме мислили, защото това е вече един така да се каже поток на мисъл, която аз вече репетирам в тази насока. Така че това до крайност не може да стигне. Но което е разумно, целесъобразно, да помислим още една седмица и тогава да го пушем да се прави, като вземем пред вид тези бележки.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНО ИЗКАЗВАНЕ

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Друг някой иска ли да каже нещо?

Няма.

Художественият съвет приема проекта за декор, като се дава една седмица на режисьора и художника да помислят за съобразяване с някои от бележките, които бяха основателни.

С това приключваме по първа точка от дневния ред.

Преди да преминем към втора точка др. Бакърджиев ще докладва за БЮДЖЕТА НА ПОСТАНОВКАТА. Искам да информирам художествения съвет, че от тук нататък никоя постановка няма да се пуска в работа без да има изработен бюджет, който да бъде приет тук или от художествения съвет, или от дирекционния съвет.

Другари, въвежда се нов икономически механизъм, който засяга и нас. Театърът от бюджетно учреждение ще стане учреждение на стопанска сметка, това ми беше казано от комитета, и заради този икономически механизъм ние ще трябва да прецизираме много точно нещата, да правим предварително една сметка, което не значи, че трябва да се ограничаваме и да свеждаме нашите неща до едно опростяване от гледна точка на икономическия интерес, но означава, че както всички други институти и учреждения, ние също трябва да правим нашите неща прецизно с оглед на въвеждането на този нов икономически механизъм.

Давам думата на др. Бакърджиев, който да докладва за бюджета на постановката.

ГЕОРГИ БАКЪРДЖИЕВ: Проектосметката, която изготвихме съвместно с др. Петков, др. Петров и др. Панков, в материалното оформление възлиза на 4 200 лева, като костюмите, както отбеляза др. Петков, повечето от костюмите, почти всичките впрочем, ще бъдат от гардероба. Предвижда се само евентуално да се изработят

два дамски костюма нови, ако не се намерят подходящи в гардероба

Половината от тази сума, т.е. 2 070 лева в същност ще бъде за чергите, които представляват тука по скицата пода на сцената. Другите представляват покупка на два кревата със съответния вид, ламарина и про. без да изпадам в подробности. Всичко както казах, 4 200 лева.

От хоноруваните сътрудници др. Петков предвижда двама за епизодичните роли...

НИКОЛА ПЕТКОВ: Двамата полицаи.

ГЕОРГИ БАКЪРДЖИЕВ: ... и предлага за тях хонорар по 7 лева, което е в рамките на тарифата от 2 до 8 лева.

Предвижда се и звукозапис на музикалното оформление 30 минути около 200 лева. Това ще бъде извършено от студиото на радио София вероятно.

Хоноруван сътрудник ще бъде и хореограф на два танца, чийто хонорар по тарифата е от 10 до 30 лева на танц.

За режисьорски и художнически хонорар вероятно др. Фучеджиев в последствие ще го определи съобразно изпълнението.

Консумативният реквизит се състои от шампанско две бутилки, балони 25 броя и конфети половин килограм.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Другари, искам да обясня още веднъж какво означава приемането на бюджета на една постановка. Това означава, че режисьорът и проектантите - художник по костюми по декор трябва да бъдат предварително много наясно с решението на спектакъла, т.е. нещата да се предвидят с една голяма прецизност, за да не изпадаме после в положение, когато една голяма част от нещата, които сме предвидили, не са ни необходими и ги изхвърляме изобщо, или пък ги изхвърляме, за да ги заменим с други, което струва средства, или пък се налага да се предвижда нови неща, които са свързани с големи разходи.

В никакъв случай това не означава, че ние заковаваме, не сме догматици да заковаваме - от 4 200 лева повече лев не даваме! Но струва ми се, че тази практика, която за нас е абсолютно наложителна, ще ни тласка всички нас към едно предварително изясняване на всички проблеми около постановката и от художествени и от икономически, и от технически характер, за да можем да работим с един план и с една предвидливост, които са свързани с изпълнението на нашите не само художествени, но и икономически задачи. Това е положението. Няма какво да мислим, че на нас ще ни се дават пари колкото искаме и за каквото искаме!

Този икономически механизъм се въвежда в цялата система на Комитета за култура и за целия комплекс и ние влизаме в него.

Така че от тази постановка - от "Двубой" се въвежда приемането на бюджета на постановката от художествения съвет, с което ние целим една по-голяма стопанска пресметливост в нашата художествена работа.

Има ли някакви бележки?

МИРЧО ДОКОВ: Има ли непредвидени 5 %, другарю директор?

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Да, можем до 5 % да имаме непредвидени.

МИРЧО ДОКОВ: Има в сметката документ.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Да, до 5 % непредвидени.

Има ли някакви бележки?

ФИЛИП ФИЛИПОВ: Аз мисля, че проблемът за хореографията не е решен добре.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: В какъв смисъл?

ФИЛИП ФИЛИПОВ: По отношение на заплащането. Ние трябва да осигурим танца. За 30 лева той няма да дойде.

БАНЧО БАНОВ: Това е смешно - 30 лева!

ФИЛИП ФИЛИПОВ: Ами мълчите всички. Аз мисля, че в табли-

цата има и други букви. Така ми се струва сега, не знам. Освен ако Кольо иска, да направи една ръченица от три стъпки напред и назад. Хореографското решение е едно авторово решение на един танц. Той е бил в оперетата и знае добре, че може и 30 лева. Извинявай, Кольо.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Добре, това ще бъде уточнено. Това е въпрос, по който бележката се приема и ще се провери как стои.

Има ли други бележки?

КРУМ ТАБАКОВ: За музикално оформление предвижда ли се?

НИКОЛА ПЕТКОВ: Звукозапис.

ГЕОРГИ БАКЪРДЖИЕВ: Звукозапис 200 лева.

КРУМ ТАБАКОВ: Да, звукозапис, това чух.

НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВ: Това няма нищо общо с музикалното оформление.

ГЕОРГИ БАКЪРДЖИЕВ: Нали вие ще го правите, другарю Табаков?

КРУМ ТАБАКОВ: Не ми е казано. В такъв случай няма.

ГЕОРГИ БАКЪРДЖИЕВ: Аз от др. Петков знам, че вие ще го правите.

НИКОЛА ПЕТКОВ: Да, не сме се видяли.

КРУМ ТАБАКОВ: Просто не сме се видяли.

ГЕОРГИ БАКЪРДЖИЕВ: Говоря само за звукозаписа като техническо изпълнение.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Има ли други бележки? Няма.

Художественият съвет приема бюджета на постановката "Двойбой".

По

В Т О Р А Т О Ч К А

от дневния ред има едно писмо на обединение "Театър и музика" във връзка с комплектуването на художествения състав, което аз ще ви прочета и ще кажа само две думи по него.

/Прочита писмото, което се прилага към протокола/

Тутакси да поясня. Длъжен бях да ви прочета писмото и да ви кажа какво е становището по този въпрос.

Ние нямаме проблеми или поне не поставяме въпрос за комплектуване на художествено-творческия състав. Нашата режисьорска колегия в момента се състои от трима режисьори. Не се предвижда за новия сезон назначаването на нов режисьор.

Нашето литературно бюро се състои от петима драматурзи. Имаме главен драматург и четирима драматурзи. От тях работят двама, другите двама отсъствуват по болест.

Илияна Друмева има навършена и възраст, и стаж и може би ще бъде редно тя да се пенсионира.

По актьорската трупа.

В момента ние имаме 80 актьори. Нови щатни бройки нямаме. Не се предвижда да ни се дават, както е казано тук. Няма да се назначават нови актьори, нито ще се освобождават актьори от състава.

ФИЛИП ФИЛИПОВ: А за привличане на някоя роля?

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Това не влиза тука.

ФИЛИП ФИЛИПОВ: Защото аз, като имам пред вид "Под игото" ще направя едно предложение за привличане на една актриса в роля.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Това е въпрос вече, който ще се обсъжда в делови порядък и от художествения съвет включително. Ще ми позволите тези въпроси да се решават от художествения съ-

КОМИТЕТ ЗА КУЛТУРА
 ДЪРЖАВНО ОБЕДИНЕНИЕ
 „ТЕАТЪР И МУЗИКА“

София, бул. Ал. Стамболийски № 17

Изх. №.

ИД, 534/19.III.80

ДО

ДИРЕКТОРА на

ДРАМАТИЧЕН /МУЗИЧЕН/ ТЕАТЪР

гр.

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА СЪЮЗНИЯ КОМИТЕТ

.....

Във връзка с комплектуването на художествените състави на театрите за сезон 1980/1981 год. и в изпълнение духа и конкретните изисквания на заповед № 4090/5.XII.1979 год., ДО "Театър и музика" и САБ дават следните указания:

1. На специално заседание на художествения съвет на театъра да се обсъди въпроса за комплектуването на художествения състав с цел неговото укрепване и подобряване.

2. Комплектуването на художествените състави за сезон 1980/1981 год. ще става в рамките на съществуващия път през сезон 1979/1980 год. Разпределението на възпитаниците от ВИТИЗ "Кр.Сарафов" ще стане до 1 май т.г.

3. До 10 април директорите на театрите да направят пред ДО "Театър и музика" и САБ предложения за комплектуването на художественото ръководство /режисьори, зав.литературни бюра, драматурзи и сценографи/ на театъра.

4. Ръководствата на театрите да предупредят членовете на художествените състави, на които няма да продължат изтичащите срочни договори: до 30 март за членовете на художественото ръководство и до 1 май за актьорите.

5. Ръководствата на всички театри, които искат да привлекат в състава си творчески кадри от друг театър отправят писмена покана до тлх и копие до съответния директор: до 30 март за членовете на художественото ръководство и до 1 май за актьорите. В поканата трябва да бъдат отбелязани съображенията и творческите задачи, мотивиращи убедително привличането им в театъра.

6. Членовете на художествените състави, които искат да се преместят в друг театър подават молба до директора за напускане до 30 март за членовете на художествените ръководства и до 10 май за актьорите. Същата има стойността на подадена оставка. Подадените молби след тези срокове остават без последствие.

7. Бъзпитаниците на ВИГИЗ "Кр.Сарафов", разпределени на работа в извънстоличните театри, не могат да напускат театъра, в който са разпределени преди изтичането на тригодишния срок.

8. Лица без професионално звание могат да се приемат по изключение на стажант-актьорски длъжности само при условие, че останат непопълнени бройки /при изискването на т.2 от настоящите указания/, и то не по-рано от 15 август/. Драматичните театри от категория Б₁ нямат право да назначават стажанти.

9. Театрите от категория Б₂ имат право да приемат до 10 юни командировани актьори от столичните театри за един сезон.

10. Назначенията на художествените състави да се извърши в следните срокове:

а/ на режисьори, зав.литературни бюра, драматурзи и сценографи до 10 април.

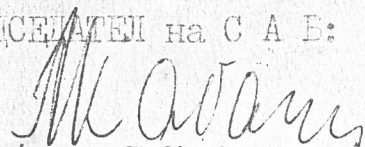
б/ на актьори до 15 май

11. От 1 до 10 юни директорите на театрите да докладват за утвърждаване в ДО "Театър и музика" и САЕ новите художествени състави.

12. Всички промени в художествените състави, заповедите за преместванията, за освобождаванията и назначениите да бъдат с дата 15.VIII.1980 год.

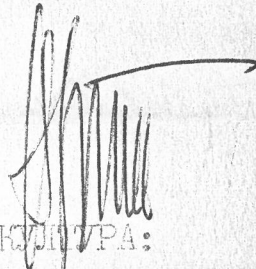
13. Предложенията на театрите за промени в художественото ръководство да се съгласуват със съответните партийни и държавни органи.

ПРЕДСЕДАТЕЛ на С А Б:


/н.а. Л.Кабакчиев/

ЗАМ.ПРЕДСЕДАТЕЛ

на КОМИТЕТА ЗА КУЛТУРА:


/н.а. проф. А.Райчев/